

SISZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, ahétfő és
őnnap utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XII. évfolyam 131. szám.

Nagyvárad

Péntek, 1916 június 9.

A Strypa mellett újra támad az orosz.

Orosz hadszíntér. Budapest, június 8. (Hivatalos.) Volhíniában csapataink a Strypa mellett új állásokat utóvéd harcok közt elérték az Ikva mellett és Strypa mellett Viszniovizktól északra az oroszok több támadását vertük vissza. A Strypa alsó folyásánál az ellenség újra nagy haderővel támad. A harcok ott még nincsenek lezárva. A Dnyeszter mellett és a besszarábiai harcvonalon tegnap aránylag csend uralkodott.

Tovább nyomulunk az olasz földön.

Olasz hadszíntér. Budapest, június 8. (Hivatalos.) Az Astiagói fensíkon támadásunk a Cesuno Galiótól délkeletre elhúzódó egész vonalon további tért nyert. Csapataink megvetették lábukat a Molte Lemerlén. (Cesunától délkeletre) és Galtiotól keletre Ronchin túl nyomultunk előre. Este a bosznia-hercegovinai 2. sz. gy. ezrednek és grázi 27. gyalogezred osztagi rohammal bevették a Noute Melettót. Az e hónap kezdete óta elfogott olaszok száma 1240 re (e közt 215 tiszt) emelkedett. További ellenséges zászlóaljok Croda del Ancona elleni támadásait visszavertük.

Délkeleti hadszíntér. Budapest, június 8. (Hivatalos.) Nincs nevezetesebb esemény. Höfer.

Verdun bevétele rövid idő kérdése.

Budapest, június 8. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Frey ezredes legutóbb egy cikkében azt írta, hogy Verdun eleste most már csak nagyon rövid idő kérdése. A németek 8 kilométernyire állanak a verdun-párisi vasutól. Ha a vasuti összeköttetést tüzérségi munkával sikerülni fog megsemmisíteni, akkor Verdun eleste elkerülhetetlen.

Az új offenzíva híre Oroszországban.

Berlin, június 7. A Tagliche Rundschauak jelentik Hágából: A Times pétervári értesülése szerint az orosz seregek háromszáz mértföldes fronton, a Pripet-mocsaraktól egészen a román határig általános támadásba mentek át. A hadműveletek vasárnap kezdődtek. Galícia határán és az ehhez csatlakozó orosz vidéken az utak egészen szárazak. A vasutvonalakat mindenfelé kijavították és előbbretolták.

Heves tüzerharc a Maas partján.

Berlin, június 8. A nagyfőhadiszá-
lás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

A Maastól két oldalt nem esökkenő heveességgel tovább tart a tüzéregi harc.

Keleti hadszíntér.

Morgontól délre német felderítő osztagok több ellenséges vonalon keresztül Kuna: a faluig hatottak előre. Szétrombolták az ottani harci berendezéseket 40 fogollyal és 1 géppuskával tértek vissza. A harc vonal többi szakaszán a németeknél nem volt nevezetesebb esemény.

Balkáni hadszíntér.

A Dolpantó melletti egyes helységekre ellenséges repülők minden eredmény nélkül bombákat vetettek. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A Vatikán lapja a békeakción.

Berlin, június 8. A Corrispondenza, a Vatikán lapja azt írja, hogy Wilson békeközvetítése csaknem legyőzhetetlen akadályokba ütközik. De ennek ellenére is, a spanyol király, a hollandi királynő és a skandináviai királyok egyetértésével, Wilson július hónapban még nagyobb eréllyel lát a békeközvetítéshez.

Juansikajt megmérgezték.

Stockholm, június 8. A Reuter-ügynökség jelenti: Sanghai-i jelentés szerint Juansikaj hétfőn reggel halt meg. Valószínűleg megmérgezték egy ebéden, a melyen nemrég hivatalnokai körében vett részt.

Csipke és kézimunka függönyök tisztítása
Női- és férfi ruhák száraz vegytisztítása

Tábori zöld festés

Szíves megbízást kér: kiváló tisztelettel

Fehérnemű gőzmosás, sima daradok átvásalása kiönkénti árban

Haltenberger Vilmos

Vasalás és javítás-saját szabó-osztályban
Gyász esetben festést feketére soron kívül

Szőnyegek tisztítása, megóvása
Postai megbízások soron kívül

Felvételi üzlet: Rákóczi-ut 7., Szent István-palota. Telefon szám: 14-69. Gyár az állomás felett. Telefon szám: 34.

Városi közgyűlés.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap tartott közgyűlésében tárgyalta az összes kitűzött ügyeket.

A választásoknál a II. oszt. számtisztai állásra *Vértes Bernátot*, a III. oszt. számtisztai állásra pedig *Stiedl Gusztávot* választották meg.

Hosszaabb vita volt a nyugdíjszabályrendeleténél.

Kiemelkedő mozzanata volt a közgyűlésnek dr. *Károly Irén* felszólalása, amelyben kimutatta, hogy mily előnytel járna a régi vízműtelepnek villamos üzemre való átalakítása.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Rimler Károly polgármester, mint főispán helyettes elnökölt.

A polgármester havi jelentését, melynek főbb adatait már közöltük, tudomásul vették.

Választások.

Ezután a megüresedett II. oszt. számtisztai állást töltötték be.

Kijelöltettek: *Vértes Bernát* és *Szarka Ignác*.

Beadatott 78 szavazat s ebből kapott

Vértes Bernát 39

Szarka Ignác 38

szavazatot s így *Vértes Bernát* 1 szavazattöbbséggel II. oszt. számtisztáé választott. 1 szavazat érvénytelen volt.

Az így megüresedett III. oszt. számtisztai állásra kijelöltettek: *Tamás Gyula*, *Stiedl Gusztáv* és *Aranyos Márton*.

Beadatott 78 szavazat, ebből kapott:

Stiedl Gusztáv 58

Tamás Gyula 20

szavazatot s így *Stiedl Gusztáv* 38 szavazattöbbséggel III. oszt. számtisztáé választott.

A nyugdíjszabályzat-tervezet.

A városi tanács előterjesztette az új nyugdíjszabályzat-tervezetet, a miniszter által kívánt módosításokkal.

Dr. *Thury Kálmán* szólalt fel. A nyugdíjszabályzatból a miniszter a szakdíjnokat törölte, s a díjnokok közé sorozta, mert ilyet nem ismer, pedig a város szempontjából fontosak ezek az állások, mert magasabb ügykört töltenek be. A tiszteletbeli tisztviselőkre nézve szintén sérelmes a nyugdíjszabályzat, mert a tb. magasabb állással járó fizetés után állapítja meg a nyugdíjat. Indítványozza, hogy a város eredeti javaslatát tartsa fenn, hogy a szakdíjnokra és a tb. tisztviselőre külön intézkedéseket tartalmazzon.

Dr. *Medvigy Gábor* gyakorlati szempontból foglalja össze a szakdíjnokok állásával. Ezeket nem a törvényhatóság, hanem a polgármester alkalmazza és a fizetésüket is ő állapítja meg. Rendezni kell a szakdíjnokok jogi helyzetét. Elvben mondják ki, hogy minden városi alkalmazottnak meglegyen a nyugdíja. A tiszteletbeli tisztviselők között vannak, akik csak a címet bírják, ezeknek nem lehet nyugdíja; s vannak olyan tényleges tisztviselők, akik magasabb címmel

vannak, mint tiszteletbeliek. Ha ezek a magasabb címmel magasabb fizetést is élveznek, ez után kapják a nyugdíjat, de csak a magasabb cím után nem kaphatnak magasabb nyugdíjat, mert a nyugdíj a tényleges fizetés után jár.

Lukács Ödön szerint a városra fontosak szakdíjnokok, ezért vette a város nyugdíj tekintetében őket a tisztviselők közé, de a miniszter a díjnokok közé sorozta őket. Mivel önálló nyugdíj nélkül ideiglenesen alkalmazottak, most ne vágjanak elé a későbbi rendezésnek, mert úgy sem hagyná jóvá a miniszter. A szervezési szabályzatban rendezik a jogi helyzetüket s ott gyakorolhat méltányosságot a város. A tb. tisztviselőkre nézve a szabályzat megfelel az állami nyugdíjszabályzatnak.

Dr. *Baróthy Pál* elismeri a szakdíjnokok nyugdíjügyének kedvezőbb rendezésére irányuló törekvés jogosultságát, de azt úgy sem hagyná jóvá a miniszter. Kifogásolja, hogy a város szakdíjnokokkal dolgozik. A díjnokrendszer csak a munkaerő olesó kiaknázása s Nagyvárad specialitása. Most ne huzzák az egész tisztikarra sürgős nyugdíjszabályzat jóváhagyását, hanem a szervezési szabályzatról gondoskodjon a város. Indítványozza, hogy fogadják el a nyugdíjszabályzatot s a Thury indítványában lefektetett elveket adják ki a tanácsnak, hogy azokat fontolja meg s a jövő havi ülésre terjesszen be javaslatot.

A beterveztett nyugdíjszabályzatot elfogadták, a *Baróthy Pál* indítványával, hogy 3 hónapon belül terjesszen elő javaslatot a tanács.

Debreczen megküldte feliratát a budapest—debreczeni nappali gyorsvonat forgalombahelyezése iránt.

Dr. *Löblé László* kérte, hogy Nagyvárad is irjon fel a nappali gyorsvonatért.

A feliratot pártolják.

Miskolc város átiratánál, hogy a mozgósítás évében tényleges szolgálatukat betöltött katonák hozzátartozói is részesüljenek államsegélyben, *Gábel Jakab* meleg szavakban emlékezett meg az államsegély kiosztását végző ügyosztály személyzetének buzgó munkájáról s indítványozta, hogy a többletmunkát a város honorálja.

A tanács javaslatát elfogadták s a *Gábel* indítványát a jövő havi gyűlésre tűzték ki.

A honvédhadapród iskolában megüresedett három alapítványi helyre, vita után, szavazással első sorban *Bányay Imre* a harctéren elesett v. utmester fiát, *Rácz Mihály* volt főjegyző fiát és *Kopócsy Endre* számtiszt fiát, másodsorban pedig a többi pályázókat jelölték.

A tanács beterveztette javaslatát, hogy a régi vízműtelepen új géptelep építését és villanyüzemre átalakításának engedélyezését kérje a város a minisztertől.

Dr. *Károly Irén* helyesli, hogy a tanács beterveztette javaslatát s alapos számításokból mutatja ki, hogy a villamosüzem a gőzüzemmel szemben évi 35000 K megtakarítást hoz a városnak. Ma a befektetés 212 százalékkal drágább, mint 12 évvel ezelőtt, mikor ő az átalakítást indítványozta. Kazán, fűtő sem kell, ami szintén évi pár ezer korona megtakarítás. Indítványozza, hogy a felterjesztésbe az általa beterveztett számszerű adatokat is vegyék be, hogy ki legyen domborítva a villamosüzem előnye.

Károly Irén beszédét megtapsolták s a tanács javaslatát elfogadták és a felsorolt adatokat a feliratban felhasználják.

A közlelmzési ügyosztály május havi jelentését tudomásul vették s az ellenőrzőbizottságba az eddigiek mellé még *Breider Armint* és *Schvaroz Izidort* választották be. *Balogh Döme* nem fogadja el a tagságot.

A női kereskedelmi tanfolyam további felállítását elfogadták.

Dr. *Medvigy Gábor* a tanfolyam 25 éves fennállásáról emlékezett meg elismeréssel; hosszú, hasznos működésével nagy szolgálatot tett a tanfolyam és sok leányt juttatott megélhetéshez. Indítványára a törvényhatóság tiszteletteljes elismerését fejezi ki a tanfolyam igazgatójának, özv. *Rechné Bauer Zsófiának* és a tanári karnak.

Imrik S Zoltán biz. tag indítványát a sertéstartási szabályrendelet módosítása tárgyában, vita nélkül elfogadták.

A napidijasok háborus segélyéről szóló javaslatot elfogadták, dr. *Agoston Péter* azon pótlásával, hogy az 1916. év előtt a városnál szolgált s önhibáján kívül kilépett, de azóta újból a város szolgálatában állók is kapják meg a háborus segélyt.

Elfogadták a tanítók és az üzemszemélyzet háborus-segélyére vonatkozó hasonló előterjesztést.

A berlini *Friedrich Wilhelm*nél fennálló 3 millió kölesön meghosszabbítására vonatkozó előterjesztést elfogadták.

Ugyanezen berlini társaság 102000 márkára rugó meghosszabbítási jutalékának azonnali kifizetésére 150000 K kölesön felvételét javasolta a tanács, mivel most a márka árfolyama igen magas.

Fényes Manó nem fogadja el a javaslatot, mert a városra nagyon terhes a mostani magas márka árfolyam mellett a jutalék kifizetése, hanem kölesből, vagy értékpapirban fizessen most a város. Ha olesóbb lesz a márka kurzus, akkor fizesse ki az összeget. Így 25000 koronát takarít meg a város.

Kelen Béla, dr. *Hoványi Géza*, dr. *Medvigy Gábor* és *Szűcs Géza* hozzászólása után a tanács javaslatát azzal fogadták el, hogy a felvetett kérdések mérlegelése után járjon el a tanács a kérdésben.

A már megszavazott és kifizetésre váró építkezések fedezésére 1.400.000 korona kölesön felvételét elhatározták.

Az Interpellációkra

tértek ezután. *Balogh Döme* a városi kert elhanyagolt állapotára hívja fel a polgármester figyelmét.

Rimler Károly a mai viszonyokra mutat, hogy a munkaerő hiányában kénytelenek a parkokat elhanyagolni. A város kiváló kertésze 2 évig beteg volt s elhalt. Özvegyét 5 gyermekkel nem teheték ki. Most megfelelő kertészt keresnek.

Rimler Károly dr. *Agoston Péter* egykorábbi interpellációjára kijelenti, hogy a polgári iskolai tanároknak lakbér és korptlék különbözetét kifizették, de az ügyet a város a közig. bíróság elé vitte.

Ezzel a közgyűlés este fél 8 órakor véget ért.

A legjobb **molyvrtó** szerek u. m. **mirt**, **Bagaria-Papir**, **Molygyökér**, **Tabaco**, **Moff**, **Tarmalit**, **Camfor**, **terpetin**, **Zacherlin**, stb. már kapható **Farkas István** „**Apolló**” drogeriájában Nagyvárad, **Rákóczi ut 7/B.**

Kiadó **Kossuth-u. 2. sz. házban** a **Kertész S. Sándor** féle üzlethelyiség s ugyanott egy kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a **Polgári takarékpénztárnál.**

Hozassuk haza elesett hőseinket!

Kedvezményes fuvardij mellett esz-közli, a szükséges engedélyeket és okmányokat jutányosan megszerzi.

Hazai föld

harctéren elesett hősök exhumálási és hazaszállítási vállalat Budapest VIII. **Rákóczi ut 23. I. emelet 16.** Előnyös költségvetés díjmentesen.

Bővebb felvilágosítást ad Csillag gyógyszerész Nagyvárad, Zöldfa-utca. Telefon 552

A hazugság sem enyhíti Anglia baját.

Budapest, június 8. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelenti a Wolf-ügynökség: Az angoloknak ama jelentése, hogy a német flotta eltűnt a harcsterről és az angol maradt ott, egyáltalán nem felel meg a valóságnak. Kétségtelenül megállapítható ugyanis, hogy flottánk nem vonult vissza, ellenbe az angol kénytelen volt visszavonulni. Azóta az angol hajóhaderő úgy eltűnt látókörünkől, hogy egyáltalán nem lehet felfedezni. A tőlünk kiküldött flottilla parancsnoka az északra kiküldött útjában egyáltalán nem talált senkit. Az hogy Angliának egész hajórajja vett részt az ütközetben kétségtelen már csak a megsérült és elpusztult hajók nevei után következett. Katonai jelentések alapján megállapíthatjuk, hogy Rostore és Lucopa elsüllyesztése akkor történt, mikor azok visszavonultak. Visszatértükben süllyedt el a Princes Royal és a Birmingham is. A 11 német hajó mindössze 62720 tonna volt, míg az angol 117750 tonnát tesz ki.

Kik pusztultak még Kitchenerrel.

Budapest, június 8. (Saját tudósítónktól.) A londoni lapok jelentése szerint Kitchener hajóján utazott még egy orosz tábornok és 3 orosz vezérkari tiszt. Az orosz kísérők is elpusztultak.

Kitchenert nem kísérte senki.

Budapest, június 8. (Saját tudósítónktól.) A hollandi sajtó erősen kritizálja, hogy a Kitchener hajóját teljesen magára hagyták és senki sem kísérte. Ez okozta azt, hogy a hajót ily könnyen meg lehetett közelíteni és el lehetett pusztítani.

Ideiglenes angol hadügyminiszter.

Rotterdam június 8. Asquith miniszterelnök ideiglenesen átvette a hadügyminiszterium vezetését.

Miért akart Kitchener Oroszországba menni?

Budapest, június 8. (Saját tudósítónktól.) Bukarestből jelentik: A román hivatalos körök biztosan tudják, hogy Kitchener azért utazott volna Oroszországba, hogy a megindult offenzívát vezesse. Az offenzíva tervét állítólag Kitchener dolgozta ki.

Zokogás London utcáin.

Torritet, június 8. Az olasz lapok tudósítói így írják le a londoni izgalmakat:

Délután fél három órakor érkezett Kitchener halálhíre Londonba. Lehetetlen leírni azt a hatást, a melyet ez a hír az egész városban keltett. Mindenki az utcára rohant, kétségbeesetten kiáltoztak az újságokért. Sirás és zokogás töltötte be a népes utcákat. A férfiak nem tudták visszatartani könnyeiket, a nők pedig valósággal jajveszékelték. A vasutakon, társaskocsikon és a nyilvános épületekben mindenütt szinte verekedtek az újságokért. A tőzsdét, az üzleteket és az áruházakat bezárták.

Kitchener ötödikén utazott el. A szerencsétlenség nem messze a partoktól történt. A hadügyminiszter, mintha csak rossz sejtelmek lettek volna, utazása előtt fogadta első ízben a képviselőket és felvilágosításokat adott nekik a háborús eseményekről. Különösen nagy izgalmat és zavart keltett a halálhír a diplomáciai körökben.

A Hampshire aránya.

Berlin, június 8. Amsterdamból táviratozzák, hogy a Hampshiren nagymennyiségű arany volt, a melyet az angol kormány küldött Oroszországnak Japán számára fizetés gyanánt az orosz hadseregnek szállított ágyukért és municiójáért.

Hányan pusztultak el a Hampshiren.

Budapest, június 6. (Saját tudósítónktól.) Kinából jelentik: A Hampshiren hajón Kitcheneren kívül 43 tiszt, 595 főnyi legénység pusztult el. Az olasz lapok jelentése szerint a hajón 300 olasz is elpusztult.

Viktor Emánuel beteg.

Budapest, június 8. (Saját tud.) Rómából jelentik: Viktor Emánuel ma beteg ideérkezett.

A cár elismerése.

Budapest, június 8. (Saját tudósítónktól.) Sajtószállásról jelentik: A cár táviratot intézett Bruszilov tábornokhoz, amelyben elsősorban büszke megelégedését nyilvánítja a hős tettekért, amelyeket az orosz katonák végeztek. Azon reményének ad kifejezést, hogy sikerül kivenni az ellenséget az orosz földről. Érdekes, hogy az orosz vezérkar jelentése beismeri, hogy a legutóbbi csaták alkalmával egész ezredek összes tisztjei és több tábornok is elesett.

A magyar ifjuság válassza a katonai pályát.

A közös hadsereg és a magyar királyi honvédség Rendeleti Közlöny-ének friss számában a pályázatokat kihirdették a katonai nevelő- és képzőintézetekbe való felvételre.

Intelligens, művelt családjaink figyelmét felhívjuk a katonai pályára és kérjük, hogy az arra alkalmas magyar fiukat adják a katonai nevelőintézetekbe.

Kétszáz év óta újból és újból megnyilatkozik a nemzetnek az a kívánsága, hogy a magyar csapatokat magyar tiszték vezényeljék. Törvényes jogunk ez, senki kétségbe nem vonta.

A hadseregnek is érdeke, hogy a művelt családoknak legjobb fiai foglalják el a tiszt helyeket, akiket a hadseregben is szívesen látnak s közülök nagyon sokan szép sikereket értek el.

Tisztán rajtunk, a magyar társadalmon mulik, hogy a magyar csapatok tisztikarában magyarul tudó, magyar állampolgárok még mindig kevesen vannak. Ez az egyetlen módja annak, hogy a hadsereg magyarrá váljék. Amilyen a tisztikar, olyan a hadsereg.

A világháboruban sok alantas tiszt esett el, szükség van tehát tisztekre. Igyekezzünk rokonainkat, ismerőseinket rábírni, hogy aki nek arra alkalmas fia van, adja katonának.

A háboruban megfogyatkozott a tiszték száma, a fiatal tiszték tehát gyorsabban fognak előhaladni, úgy, hogy a katonatiszti pálya elsőrangú életpálya és mint kenyérkereset sem rosszabb a többi, bizonyos képesítéshez kötött, szabályszerű illetményekkel díjazott pályánál.

Hogy pedig a tiszt pálya társadalmi tekintetben mily előnyöket biztosít, azt mindenki tudja.

A rendes életmód, a szabadban való tartózkodás következménye, hogy egyetlen pályán sem találunk annyi sorsával megelégedett, derűs világnézetű, egészséges embert, mint a katonatisztek közt.

Minden katonai nevelőintézet parancsnoksága ad tájékoztatást e kérdésben. Magyar nyelvű tájékoztatást Benkő Gyula (Grill) Budapest, Dorottya u. 2., német nyelvűt L. W. Seidel & Sohn Wien, I. Graben 13. küldhet.

Megérkezett Salvator karlsbadi ^{és mindenféle} friss töltésű ásványvizek ^{különböző}
Továbbá ajánlok kékkő, raffia és szalámit előnyös árban. IFJ. POPPER JÓZSEF.

Ötven milliót gyűjtött a hadikölcsönre a Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókja.

A Magyar Általános Hitelbanknak, ennek a szilárd és kiváló nagy magyar pénzintézetnek nagyváradai fiókja eredményes munkásságot fejtett ki az eddigi hadikölcsönjegyzések körül.

A fióktintézet körzete öt megyére terjed s itt szervezte a hadikölcsön jegyzését. Ebben a hatalmas működésben 116 pénzintézeti helylyel állott közvetlen elszámolásban. A megbízott helyeket ellátta a szükséges felvilágosításokkal és utbaigazításokkal s úgy körlevelek, mint sürgönyök és telefon-értesítések útján agítált a hadikölcsönök sikere érdekében. Hogy ez eredményes volt, ezek az adatok igazolják:

A fióktintézetnél a közvetlen jegyzések, s a megbízott helyekről összegyűjtött jegyzések eredményei:

az első hadikölcsönnél	8.425.000 K
a második hadikölcsönnél	10.739.000 K
a harmadik hadikölcsönnél	16.571.000 K
a negyedik hadikölcsönnél	14.596.000 K
Összesen	50.331.000 K

E jegyzési eredményt egyetlen vidéki pénzintézet, egyetlen affiliált intézet sem érte el s a fővárosi pénzintézetek vidéki fiókjai közül is csupán a Magyar Általános Hitelbank három fiókja haladta felül. Jele ez annak a pénzügypolitikai kiváló érzéknek, hazafias kötelességtudásnak és fáradhatatlan szorgalomnak, ami a M. Á. H. B. nagyváradai fiókjának működését mindig kiemelte s amely Kereszty Kornél főnök vezetésének, előrelátásának eredménye. Ötven millió összegyűjtése szervezettséget, öntudatos munkát kíván s ezt a Hitelbank a legkorrektebbül teljesítette.

E helyen említjük fel, hogy a Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókja öt megyéből gyűjti össze üzleti forgalmát, de üzleti adójának 80 százalékát Nagyváradon röjja le és csak 20 százalékát budapesti központjának székhelyén.

Aratógépeket ad a miniszter.

A vármegye területén mindenütt lázas izgalommal készül a lakosság az aratásra. Talán sohasem várták oly lázas türelmetlenséggel a föld termésének betakarítását, mint most. Mindenki szeretné tudni, hogy vajjon a magyar föld képes lesz-e az idén is el látni tulajdonosait élelemmel? A tavaszi vetéstől várta mindenki a döntést. A tavaszi vetés általánosságban sikerült. Vannak azonban vidékek, ahol a vetést igen kedvezőtlen időben eszközölték, ezeken a helyeken, sajnos, a tavaszi vetés igen gyenge. Vigasztaló mindenesetre, hogy csak nagyon kevés hányada ez az országnak.

Vannak helyek, hol a vetés ma még legalább oly szép, hogy hasonlóra nem emlékeznek. Majd az általános aratási statisztikában ezek a nagyon szép termések ki fogják egyenliteni a gyengébbeket.

Sok kilátás van rá, különösen ha németek még vagy 3 angol tengernagyot a

tenger legesendesebb lakói közé soroznak be, hogy jövőre Románia gabonáját a központi hatalmak nem lesznek kénytelenek igénybe venni.

Fődolog most az, hogy a termést idejében tudja biztosítani a gazdaközönség. Ez a nehéz feladat azonban nem lesz akadály, mint ahogy nem volt a vetés idején sem. A kormány már most gondoskodik a munkaerő hiányának pótlásáról. Ott, ahol kézi munkaerőre van szükség, oda munkaszót ad, ahol nincs elegendő jószág a csépléshez, ott arató és cséplőgépeket ad.

A kormány legújabb támogatása az arató gép lesz. A géppel rengeteg harcos munkás kezét tudnak pótolni. Tegnap a földművelésügyi miniszter leiratilag értesítette Fráter Barnabás alispánt, hogy Biharvármegye részére és Nagyvárad részére is elegendő számú aratógépet hajlandó adni. A gépek a földművelésügyi kirendeltségnél rendelkezhetők meg 690 koronáért. Az aratógépek amerikai Planó gépek. Ezeket a rendkívül fontos munkás pótlógépeket azonban csakis olyan helyekre szabad kiadni, ahol föltétlenül szükség van rá. Ahol emberi munkaerő kellő számmal van, ott nem is szabad kérni a gépekből.

Hősök sirja.

Az a munka, melyet a katonai parancsnokságok keretében alakított sűrű-ügyletségek és a Háboruban Feldult Tűzhelyeket Ujrafelépítő Országos bizottság a magyar földön elesett és magyar földben eltemetett magyar-osztrák és német katonák tetemeinek méltó elhelyezésére együttesen vállaltak, serényen folyik. Hőseink hamvait az elszórt sírokból összegyűjtik és a harcterek közelébe eső nagyobb községek határában katonai sirkerteket létesítenek, ahol az utókor kegyelete fog örködni a hazájukért életüket áldozó fiaink felett. A katonai sűrűügyletségeknek amelyek erre a munkára vállalkoztak, még csak igen kevés esetben volt alkalmuk igénybe venni az országos bizottság közbenjárását abból a célból, hogy a létesítendő katonai sirkertek dolgában érdekelt községektől elvárható legyen a kegyelet munkájában való megfelelő részvétel.

A legtöbb szóban forgó város minden különösebb közbenjárás és felszólítás nélkül, igaz magyar szívvvel felajánlja nemcsak azt amit tőle kívánnak, hanem még azonfelül is szívesen vállal magára további terheket, csak hogy a határában létesülő hősi sirkert méltó módon hirdesse a város halálját és kegyeletét.

Gyönyörű példát szolgáltatott erre Szatmárnémeti szabad kir. város, mely a kassai katonai parancsnokság keretében létesült katonai sűrűügyletségeknek katonai temető céljaira díjtalanul engedett át egy 3 kat. holdnyi értékes területet. A város továbbá kötelezettséget vállalt arra, hogy a sirkert fenntartásához és díszítéséhez szükséges anyagokat, homokot, kavicsot, eserjéket, diszfákat, stb. mindenkori díjtalanul bocsátja a katonai sűrűügyletségek rendelkezésére. Kijelentette továbbá a város, hogy ebben a temetőben halottak napján Szatmárnémeti hatósága fog gondoskodni a sírok kiilágításáról, az ez alkalmakkor tartandó gyászünnepélyeket pedig egy lelkészeiből s a városi

hatóság tagjaiból álló bizottság rendezi. Mint-hogy pedig a temető a város belterületétől kb. 2 km. távolságra fekszik, tervbe van véve egy megfelelő hozzájáró sétaut készítése, hogy a kegyeletnek áldozni kívánók könnyen megközelíthessék.

Szatmárnémeti város továbbá közép-terén díszes emlékoszlopot fog állítani, melyről a városnak a katonai sűrűügyletségekhez intézett átirata azt mondja, hogy méltó lesz a hősök emlékéhez. Hozzá lehet tenni, hogy a siremlék méltó lesz ahhoz a városhoz is, mely áldozatkészségében nem ismer határt, amikor azoknak az emlékéiről van szó, akik életüket Magyarország határainak védelmében, a magyar nemzet fennállásáért küzdve vesztették el.

Az Oltáregyesület kiállítása.

Holnap, szombaton d. u. 5 órakor nyílik meg a Katholikus Kőr Szent László-teremben a nagyváradai Oltáregyesület kiállítása azokból az egyházi ruhákból, amelyeket az egyesület tagjai a munkadélutánokon készítettek.

Az egyesület a múlt években is gazdag és művészi kiállítást rendezett, a mostani kiállítása méltó lesz az egyesület régi jó híréhez.

Az egyesület a kiállítással kapcsolatban előadásokat is rendez a kiállítás három napján. Az első előadás pünkösd vasárnapján d. u. 5 órakor kezdődik, melynek programja a következő:

1. Hosszu Jánosné urasszony zongora játéka.
2. Domanek Pál papnevelő intézeti lelkigazgató előadása.
3. Nemzeti frigy Jézus Szent Szívével. Zenéjét szerezte Resch Mihály zenetanár, előadja a férfikar.

A második előadás pünkösd másodnapján d. u. 5 órakor lesz, melynek programja a következő:

1. Pálffy Jenőné urasszony zongora játéka.
2. Szent-Királyi S. Zoltán plebános előadása.
3. Női tercett. Előadják a székesegyházi énekkar hölgytagjai.

Junius 13-án, kedden d. u. 5 órakor lesz a befejező előadás, melynek programja a következő:

1. Polgár Mariska urleány szavallata.
3. Zeneszám. Előadja Kürti István zenetanár.
3. Molnár János esperesplebános előadása.

Belépti díj nincs, az Oltáregyesületnek szánt adományokat köszönettel fogadja az elnökség.

* Gyönyörű rózsás arc a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára K 1.50. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy-palota.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 41. a legjobb hírnévnek örvendő és legrégibb egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon szám 167-43.

HIREK

*** Díszítsük fel hőseink sirját Pünkösöd vasárnapján! Vigyük ki virágainkat — hálánk jeléül! Menjünk ki mindnyájan e napon hozzájuk!**

*** Személyi hír.** Hargittay Bertalan a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyváradi fiókjának társfőnöke, Nagyváradra érkezett. A bank fiókja körülkelül 12 nap múlva nyílik meg. Addig a Waiszlovich-park szálló 62. számú szobájában intézik a fiók ügyét.

*** Grallert Konrád nemessége.** A király Grallert Konrád vezérőrnagynak, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet Cebróvi előnévvel adományozta.

*** Városi alapok költségelőirányzata közszemlén.** Nagyvárad város házipénztára a házipénztárban kezelt alapok és alapítványok 1916. évi költségelőirányzatai a tanács és pénzügyi szakbizottság együttes ülésében megállapítván, a költségelőirányzatok az 1886. évi XXI. t. c. 17. §-a rendelkezéséhez képest a város számvevői hivatala helyiségében 1916. évi június hó 8. napjától 1916. évi június hó 23. napjáig 15 napi közszemlére kitétetnek. Erről a város közönségét azon felhívás mellett értesitem, hogy a költségelőirányzatokat s az arra vonatkozó iratokat a közszemlére kitétt időben a hivatalos órák alatt bármely adófizető polgárnak megtekinteni joga van s az ellen nem taláni észrevételeiket az 1916. év július havi közgyűlés határidejét megelőzőleg 5 nappal írásban a tanács mint állandó választmányhoz beadni jogosított. Nagyvárad, 1916. évi június hó 7. Rimler Károly s. k. polgármester.

*** A régészeti egyesület közgyűlése.** A biharvármegyei és nagyváradi régészeti és történelmi egyesület pünkösöd másodnapján, június 12-én délután 5 órakor a Múzeum épületében tartja rendes és tisztújító közgyűlését. A közgyűlésre az érdeklődő közönséget is szívesen látják. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

Tárgysorozat. 1. Elnöki megnyitó. 2. Némethy Gyula dr.: Falszönyegekről. Felolvasás. 3. Titkári jelentés. 4. Múzeumtörténeti jelentés. 5. A számvizsgálók jelentése.

*** Bronz vitézségi érem.** A 4/IV. népfelkelő zászlóaljbeli dr. Mező Béla őrmester, Vogel Károly hadapródjelölt, Orbán Péter és Szabó Lajos szakaszvezetők; Kozma Károly, Kiss Antal, Polmi Antal, Kiss Mihály, Veres Sándor, Janurik Pál és Fehér Gyula, Hrabovszki János tizedesek; Koti Lajos, Patróczhi Pál, Prütz János és Horváth József őrvezetők; Domonkos Gábor, Kiss Imre, Branovics Ferenc, Berindán György, Balogh Sándor, Csirkó István, Dudás György, Gyenge Gergely, Kimpán Demeter, Mézes György, Kozma György, Szabó Tódor és Doni Sándor népfelkelők a bronz vitézségi érmét kapták vitézségükért.

*** A székelyhidi járás a legutóbbi hadikölcsönben.** A járási főszolgabírók most állítják össze a legutóbbi hadikölcsön jegyzésekről szerkesztett igen érdekes kimutatást. Ezek közül a kimutatások közül a székelyhidi járás statisztikája tegnap készült el. E szerint a székelyhidi járás hazafias közönsége községenként a következő jegyzéseket eszközölte: Székelyhid 22600. Álmosd 28650. Kokad 20800. Nagyléta 56719, Bihardiószeg 134000. Kóly 62000. Csokaly 12000. Kiskereki 3000. Erköbölkut 18380. Ujléta 1900. Asszonyvásár 12950. Érolasz 8400. Hegyközszentmiklós

24700. Szentjobb 40200. A járásban elért szép eredmény elsősorban Kovásznay Marcell főszolgabíró érdeme, aki fáradságot nem ismerve buzgólkodott rajta, hogy járása a kellőképpen járuljon hozzá a nagy nemzeti akció sikeréhez.

*** Pankolits támogatást kér az uszodához.** Megírta a Tiszántúl, hogy a ligeti uszoda tulajdonosa nem tudja helyreállítani uszodáját tőkehiány miatt. Pankolits Károly most kérvényt adott be a városhoz. Ebben az uszoda megnyitásához 4000 korona kamatmentes kölcsönt kér, vagy 1500 korona segélyt. Bajtelti, hogy az uszoda felállítására és üzemre 10.000 korona veszteséget okozott neki, emellett a partot ingyen töltötte fel. Ha a város közegészségügyének érdeke, hogy uszoda legyen, akkor a város anyagilag segítse őt ebben.

*** Gyakorlóiskolánk I. osztályában** a jövő 1916-17. tanévre is fenntartottunk 2, esetleg 3 helyet kis leánykák számára. Kérjük a szülőket, kik leánygyermeküket beiratni szándékoznak, hogy július 1-ig jelentkezzenek. A II. osztályban már sem fiú, sem leánygyermeknek nincs hely. Fiúgyermek általában csak abban az esetben vehetünk már fel, ha leánykák nem jelentkeznek, mert a többi hely be van töltve. A kir. kath. tanítóképző igazgatósága. Csengeri-utca 2.

*** Katonai lelkészek tudatják a hősihalál eseteket.** Budapesti tudósítónk jelenti: A jövőre nézve intézkedést tett a hadvezetőség, hogy a táborigazgatók minden egyes hősihalál-eset alkalmával levelező lapon tudassák az esetet hozzátartozóival a halálesetet. Az értesítésnek minden adatot tartalmaznia kell.

*** Sebesült katonák méhészeti tanfolyama.** Tegnap ért véget az a tanfolyam, melyet a sebesült katonák részére Ipolyi Keller Gyula miniszteri o. tanácsos a kirendeltség Tisza Kálmán téri telepén rendeztetett. Nemes György méhészeti tanár jó eredménnyel zárta le a tanfolyamot, a katonák érdeklődése csak fokozódott, tanulmányosságuk kielégítő volt s a méhészet összes titkával megismerkedtek. A katonák hálásan köszönték meg a kirendeltség szeretetteljes gondoskodását. — A tanítók és jegyzők méhészeti tanfolyamát a jövő héten nyitja meg Ipolyi-Keller Gyula min. o. tanácsos a kirendeltség telepén. A tanfolyamot Nemes György vezeti.

*** Kabaré a Félix-fürdőben.** A Félix-fürdői sebesült katonák kabaré délutánján, amelyet f. hó 11-én pünkösöd vasárnap d. u. fél 4 órakor tartanak meg, a következők lépnek fel vendégként a műsor keretén belül: Prológ, irta és előadja dr. Fiók Károlyné debreceni egy. tan. neje. Chopin: Nocturno La juive, hegedűn játsza Kramer Ödön, zongorán kíséri Tóth István önkéntes. A Szilgigeti színház tagjai közül felépnek Bihari Ákos, Tompa Béla és Leővey Leo, Farkas Pál. „Csendes nyári alkony” szerző (Kramer-Hevesi) és „Két éve már”, szerző (Kálmán Kramer) énekli Tóth István önkéntes, ezenkívül a szépen válogatott műsor, melyet már közöltünk.

*** Selyemgubó-beváltás.** Krisár Rezső selyemtenyésztési felügyelő, akinek Nagyszalonta és környéke a selyemtenyésztés meghonosítását köszönheti, arról értesíti a Tiszántúlt, hogy a gubóbevéltést Nagyszalontán június 19-én kezdik meg.

*** A polgárőrség új parancsnoka.** Gerő Ármán főkapitány a polgárőrség parancsnokává Zilahy Antal rendőrfelügyelőt nevezte ki, hogy a polgárőrség és a rendőrség között a kapcsolat szorosabb legyen. A polgárőrség mai szervezete változatlan marad. Itt említjük meg, hogy az ifj. Maricskó Gyula elbocsátott polgárőr esete nem a Központi kenyérüzletben történt, hanem a nyílt piacon, ahol azt állította a polgárőr felesége, hogy kenyérjegy nélkül adtak neki kenyeret az üzletben. Ezt azonban az üzlet vezetőnöje tagadta s a polgárőrt, aki kérdőre vonta, elutasította. Az üzlet, amelynek Weisz Márton a tulajdonosa, nem követelt el árdragítást az üzletvezető kijelentése szerint. Braun Hanna neve a polgárőrség tévedése folytán került az ügybe, azért, mert az üzlet mellett levő trafik bérletje, de az ügyszemmi köze nincsen.

*** Viráglocsolás az utcára.** Nem új szokás, hogy az utcai ablakokba cserepes virágot tesznek, hogy a házat díszítse. Azonban újabban ismét meleg napokat élünk s így locsolgatni is kell a virágokat, a locsolást pedig nem épen a legokosabb módon végzik el, amit a következő eset ad elő. Tegnap délután ketten haladtak Szilágyi Dezső utcán az árnyékos oldalon. Amint a Sonnenfeld palota előtt mentek el, a harmadik emeletről egy kancsóból hatalmas vízöntést kapnak, mely szerencsésen csak féloldalukat érte. Emlékeznünk valami rendeletre mely szerint az ablakokban s erkélyeken levő virágokat csak alapos körültekintés után olyan időben szabad locsolni, mikor a legkevésbé járhatnak s úgy, hogy a víz csak virágokat, ne embereket érjen. Mivel ez az eset már többször ismétlődött, ezuttal hívjuk fel a rendőrség figyelmét, hasson oda, hogy ilyen esetek a jövőben ne ismétlődjenek.

*** A mézpiacról.** A méz behordása most folyik. Az időjárás május hó közepéig meglehetősen kedvező volt s ma is az, mert hűvös, esős időben a méhek nem tudnak dolgozni. Nagyon sok függ attól, hogy milyen lesz az időjárás a nyár további folyamán. Ha szép, meleg idő lesz, úgy előre láthatólag eléggé bő méztermésre lehet számítani. Mivel a termés mennyisége tekintetében a helyzet még nem tisztázódott, az árak sem alakultak ki egyelőre. Ebben része van különben annak is, hogy az ideai ár egyelőre nincs a piacon, a régi ár pedig már csaknem elfogyott. Rendkívüli módon rontja az üzletet, hogy sok hamisítvány van a piacon. A híres Vajnovszky-méhészetben a kilátások kedvezők, ez a nagy és gondosan kezelt, évtizedek óta erősödő méhtelep, amelynek országos a híre s jó a neve, már majdnem egész termését leköthette.

*** A magyarcsékei állomást még mindig nem nyitották meg.** Magyarcséken eddig még egy bakterház is sok volt a forgalom lebonyolítására. Néhány év óta azonban oly nagy lendületet vett a község, hogy a vasúti forgalom modern állomást kívánt meg. A modern állomás el is készült, sőt a hozzávezető pompás kocsit is. Az állomás már réges rég készen van és akár már holnap átadhatnák rendeltetésének. Sajnos azonban a magyarcsékei állomás ma is be van osukva és az utasközönség ma is a bakterházon és nyakig érő sáron keresztül tud bejutni a belényes-vaskóhi pályára, esetleg egy kevés szerencsével a vonatba is.

Nem lehet tudni, hogy hol késik az új indóház megnyitásának ügye, de hogy valahol valami feneketlen írásztalba került, az már kétségtelen. A eszékeiek panaszkodhatnak, amennyi nekik tetszik, a pompás vasúti ut csukva marad tovább is. No majd egy állomás megnyitásával fognak sietni, mikor egyetlen szál vonatjuk is csak cammog.

*** Értesítés.** A m. kir. Kereskedelmi Múzeum kiadásában gazdasági ismertető a német közigazgatás alatt álló orosz lengyelországi és litvániai területekről cím alatt egy füzet jelent meg, mely a német hadsereg által megszállott orosz-lengyel területek gazdasági és kereskedelmi viszonyait tárgyalja. A részletesen leírja a nevezett területekre való utazáshoz szükséges igazoló okmányokat és azok megszerzési módját. Alulírott kamara a füzet megjelenését azzal hozza tudomására az érdekelteknek, hogy a m. kir. Kereskedelmi Múzeum (Budapest, V. ker. Akadémia utca 3.) exportosztály a közvetlenül hozzáférhető cégeknek, a megszállott területekre vonatkozó felvilágosításokkal készséggel szolgál és az ismertető füzetet díjmentesen megküldi. Nagyvárad, 1916. június hó 8. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Sztarill Ferenc sk. elnök h. Dr Sarkadi Lajos sk. titkár.

*** Változás a tábori áruminta-forgalomban.** Az 55 és 76 számú tábori postához árumintaküldemények (350 grammos csomagocskák) ismét küldhetők. A 8., 26., 33., 46., 53., 60., 61., 79., 88., 99., 106., 112., 123., 129., 200., 212., 223., 241., 242., 304., 502 és 620. számú tábori postához árumintaküldemények (350 grammos csomagocskák) további intézkedésig nem vehetők fel.

*** A kamara értesítése.** Alulírott kereskedelmi és iparkamara az érdekelteknek tudomására hozza a keresk. m. kir. miniszter urnak 4788. sz. leirata alapján, hogy a acetylén előállításáról és világítási vagy más célokra való felhasználásáról 1916. évi június 28-án 7357/1916. B. M. 4788/1916. K. M. sz. a. kiadott szabályrendelete 34. §-ának első bekezdése után második és harmadik bekezdésében a következő rendelkezés vétetett fel: „Kivételt képeznek a 25. § harmadik bekezdésében körülírt hordozható készülékek, a melyek az alagsorban, illetőleg pincehelyiségekben is felállíthatók feltéve, hogy a készülék elhelyezésére szolgáló helyiség világos, jól szellőzhető és légforgataga akkora, hogy a karbit töltés minden 1 Kg. jára legalább 50 m. légtér fogat esik. Ha a fejlesztő készüléket autogén hegesztésére használják azt nyitott lángtól vagy tüztől legalább 3 m. távolságban kell elhelyezni.” Nagyvárad, 1916 június hó 7. A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Sztarill Ferenc sk. elnök h. Dr Sarkadi Lajos sk. titkár.

*** Kiadó olcsó bér mellett, vendéglő-kávéház helyiségek berendezéssel, vagy anélkül, továbbá nagyobb és kisebb üzletek, raktárak, műhelyek hosszabb, vagy rövidebb időre, ugyisint modern berendezésű butorozott szobák.** Nagy Sándor-utca 4. szám.

x Poloskeirtő NOXIN biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** Kiadó** Beöthy Ödön-u. 7. sz. házban kétszobás udvari lakás aug. 1-től. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t.-nál, Nagyvárad.

Forolin a legjobb és legbiztosabb toalette-szer kéz-, láb- és hónalj-izzadás ellen. Hűsít! Szagtalanít. Ára 1:20. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

DADOGÓK

gyógypedagógiai tanfolyama Nagyváradon.

Hogy a híres Neumann tanár utódja képes, páratlan módszerrel bármily fokú da dogást és más beszédhibákat korralavó te kintet nélkül kigyógyítani, azt nem csak külföldön, hanem Magyarországon is (Pécs Temesvár és Aradi) hatósági, tiszti főorvos által kiállított bizonyítványok, valamint kigyógyultak hálaíratai tanusítanak.

Ezenfelül az itt befejeződő kurzus alkalmából bárki személyes meggyőződést nyerhet a kurzus eredményéről.

Ne mulassza el tehát senki a Nagyváradon kínákozó ritka alkalmat a második és ezzel utolsó kurzushoz jelentkezni.

Megvizsgálás, beiratás, valamint kisebb hibákhoz felvilágosítás teljesen díjtalanul helybeli úgy mint vidékieknek lesz eszközölve.

Jelentkezések vasárnap június 4-étől egészen szerda 14 ig minden nap, de csak d. e. 11-12-ig és d. u. 5-6-ig elfogadtnak Körös utca 33. sz. házban I. em.

Mindenki külön-külön lesz kezelve. Neumann tanár beszédgyógyintézete jelenleg Dr. Rus iskola-orvos vezetésével áll Laibachból.

Azok, kik az első kurzusba létszám betelte miatt nem lettek felvéve, szíveskedjenek a másodikba jelentkezni.

SZÍNHÁZ.

A mai szinlap:

Este 8 és fél órakor, rendes helyárrakkal:

A bájos ismeretlen.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Az ezredes	Sik Rezső
Elly, leánya	Vigh Manci
Szentpály Pista főhadnagy	Bihari Sándor
Bárány Emil	Tompa Béla
Lidia	Sz. Zsigmondy A.
Zombori kapitány	Perényi Kálmán
Kasznóti, kadet	Somogyi Rózsi
Kardos, őrmester	Farkas Pál
Jancsi, kutyamosó	Dózsa István

Heti műsor.

Szombat délután: A vörös sapka.
Szombat este: A tékozló fiú. (A budapesti Nemzeti színház vendégfelléptével.)
Vasárnap délután: A sárga esikő.
Vasárnap este: Mágnes Miska.
Hétfőn délután: Derék Fridolin.
Hétfőn este: Egy magyar nábob története.

A mai előadás. Strausz Oszkár bájos zenéjű operetteje, a Bájos ismeretlen, egyike az újabb vidám zenés darabok legnagyobb sikereinek. A kedves operette ma este kerül színre, Sz. Zsigmondy Annával akinek ez egyik legszebb szerepe. Mellette az operette személyzet legjobbjai működnek közre.

A Tékozló fiú. Holnap, szombaton lesz a színház nagy eseménye: a Tékozló fiú szenzációs némajáték előadása A budapesti művészirtásaság, amelynek Csillag Teréz, Galafrés Elza, Paulay Erzsébet, Hegedüs Gyula, Kürthy György a tagjai. Dolmányi Ernővel, a világhírű művésszel egyetemben, aki a darab előadását vezényli, már ma

pénteken Nagyváradra érkeznek. Az előadás iránt az érdeklődés óriási, amit az meg is érdemel. Az igazgatóság a bérlők jegyeit tegnap estig tartotta fenn, ma péntektől kezdve az összes megmaradt jegyek eladottnak. A darabhoz magyarító füzet készült, ami Kiss Dávid (Rákóczi ut) és Sipos József (Bémer-tér) dohánytözsdeben, valamint a Hegedüs Hiriapirodában 20 fillérért kapható.

Pünkösdi ünnepei a színházban. A pünkösdi ünnepek alkalmából négy előadás lesz a színházban: csupa olyan darabok, a melyek mind közkedveltséggel dicsekedhetnek. Pünkösdi első napján délután a Sárga esikő, Csepreghy elővélhetlen népsziműve van műsoron; este pedig a Mágnes Miskát látjuk, amely folyton telt házakat vonz. Ünnepe másodiknapján A derék Fridolin kerül színre, este pedig nagyérdemű bemutatás lesz: a Magyar nábob premiérje, amire a társulat drámai személyzete különös gondot fordít.

APOLLÓ mozgó- színház	Péntek
	Leláncolt akarat misztikus történet 3 felv.
	Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 3 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.

IRODALOM.

A világháború naplója, a Magyar Könyvtár becses és nagy érdeklődést keltő háborús sorozata újonnan megjelent X. füzetével most már az 1915. évi október-november-decemberi eseményekig viszi a háború anyagát. Küzli az e hónapokban lefolyt események történetét a hivatalos jelentések adatai alapján s közöl számos érdekes cikket Szerbia elleni offenzívánkról, a bolgárok hadműveleteiről, a harmadik Isonzo melletti csatáról, nemkülönbön közli Móricz Zsigmond egy harcéri rajzát is. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 60 fillér.

A Magyar Kultura. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5 én és 20 án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII, Horánszky u. 20 sz.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal: Tanulmányok: Dogmamentes kereszténység. Bangha Béla S. J. — Milyen volt az ősember? Dr. Platz Bonifác. — A dunántúli közművelődési ünnepély. Dr. Lutter Ferenc. Tárcák: Lappáliák. Luis Coloma S. J. (11). Pajzs és kard: Levélszekrény. Napoleon második házassága. Tomcsányi Lajos S. J. — Révész Kálmán megjegyzés. Tomcsányi Lajos S. J. Szemlék és kritikák: Könyvek: Dr. Josef Eberle: Schönerer Zukunft. Stiek Vilmos. — Vargha Gyuláné és Vargha Tamás: Versek a nagy háború idejéből. Dr. Váradi Béla. — Lucens-Filó Károly: Lourdes. Dr. Novák János. Napló: Gróf Apponyi Albert. — Wilson és a katolicizmus. Rövid feljegyzések.

Gyulai Pál költeményei. A Magyar Könyvtár, Radó Antal népszerű vállalata legújabbán egy kiválóan becses füzetel bővült: Gyulai Pál válogatott költeményeinek gyűjteményével. Gyulai költeménye ma már irodalmunk klasszikus kincséhez tartozik, a múlt század magyar lírájának Arany mellett tán legkiválóbb jelensége. Hatása s az érték, melyet tulajdoni-

tunk neki, az idővel folyton fokozódik, ma talán még többen és mélyebb megértéssel olvassák, mint keletkezésükor. Az új, válogatott kiadás, melyet Császár Ernő állított össze nagy gondnal és megértéssel s melyhez ugyanolyan magvas kis tanulmányt is írt, el fogja terjeszteni mindenfelé, oda is, a hova eddig nem hatott el. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég kiadásában jelent meg ára 60 fillér.

Trant, a psychologus detektív.
A detektív-történetnek az az irodalmi színvonalu hájtása, a mely Conan Doyleból kiindulva, már sok kitűnő és érdekes művel gazdagította az irodalmat, új változatban tűnik fel Balmer és Harg amerikai írók műveiben. Alapjuk egy elmés lelemény: a modern psycho physiologiai kutatás eredményeit alkalmazzák alapmotívumául; az ő detektívjük egy kitűnő psychologus, a ki a kísérleti lélektani megfigyelések és jelenségek pontos megfigyelésével dolgozik s ezzel fejti fel a legbonyolultabb bűnügyek szálait. Ezt az újfajta detektív-történetet most a magyar közönséggel is megismerteti Radó Antal kitűnő vállalata a Magyar Könyvtár. A rendkívül érdekesítő, de mindig irodalmi színvonalu történeteket Benedek Marcell fordította a nála megszokott gondossággal. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki, ára 60 f.

Legújabb táviratok.

Hat millió ember a tartalékunk.

Bern, junius 8. A svájci Bibliothèque Universelle című folyóiratban Lorenzo Ada olasz mérnök, ismert katonai szakértő a középponti hatalmak tartalékforrásaival foglalkozik s megállapítja, hogy azok még legalább újabb hat millió embert küldhetnek a harctérre.

Mikor lesz vége a háborúnak.

Hága, junius 8. A németalföldi békeiroda körkérdésére az ország legkiválóbb politikai személyiségei azt a választ adták, hogy erősen biznak abban, hogy a háboru még ebben az esztendőben véget ér. Treub volt pénzügyminiszter kijelentette, hogy a hadviselő felek eljutottak pénzügyi erejük végéhez.

Az ántánt nem kezd általános offenzívát.

Bern, junius 8. A Temps írja: Minden vonalon ujult dühvel indult meg megint az ágyuzás. Kétségtelen, hogy nagy általános gyalogsági támadás várható. Az ellenség felhasználja azt, hogy több helyen kedvezőbb a helyzete és él azzal a szerencsés körülménnyel is, hogy több lövészárkunkba akadály nélkül hatolhatott be, mert azokat rendkívül heves ágyutüz miatt kénytelenek voltunk kiüríteni. Nem tudjuk, mi gátolja szövetségeseinket abban, hogy általános offenzívájukat megkezdjék, de halálos vétek, hogy nem akadályozzák meg az ellenséget, hogy egész haderejét egyes pontokon vonja össze.

A szerkesztésért ideiglegesen felelős:
Dr. PAPP KAROLY.

Hirdetések

* **Kiadó Lahner György-utca 6. szám** n ház emeletén modern 2 szobás utcai lakás fürdőszobával aug. 1 re. Értékezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	9 50	2 19	4 39	8 10
V.-Velece >	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó >	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő érk.	10 21	2 51	5 11	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. u.	d. u.	este
Püspökfürdő ind.	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó >	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velece >	11 21	3 47	7 33	9 46
Nagyvárad érk.	11 31	3 57	7 43	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velece >	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. u.	este
Félix-fürdő ind.	10 39	3 10	6 59	9 10
Rontó >	10 46	3 17	7 06	9 17
V.-Velece >	10 59	3 30	7 22	9 30
Nagyvárad érk.	11 09	3 40	7 32	9 40

*-gal megjelölt vonatok csak vasárnap és ünnepnapokon közlekednek.

Kiadó lakás

a Fekete Sas bérpalota II. emeleten a Szent László térre nyíló 5 szoba, fürdőszoba, előszoba, cselédszoba, kamarából stb. álló erkélyes saroklakás (ezemély és teherlift használatával) kiadó. Közelebbi felvilágosítást nyújt a részvénytársasági gondnok (passage 24. sz. lépcső, telefon: 14-00.)

Helfy József utóda

NAGYVÁRAD.

KOSSUTH LAJOS-UTCA (Gyár-épület)

Telefon szám: 51 Alapítatott 1868. évben.

Zsák- és ponyvakölcsönző üzletemet

ez idén is nagymennyiségű új zsákokkal és vizhatlan ponyvakkal gyarapítottam, úgy hogy a t. gazdaközönség ide vágó szükségletét a legolcsóbb kölcsöndíjak mellett tudom kielégíteni.

Ezenkívül mindenféle

Új gabona-, lisztes-, szalma-, heremag- és só-zsákok.

Gépolajokban, hengerolajokban (tovotte) gépkénőcsben a legkiválóbb minőségeket tartom állandóan raktáron. Kötélneműek, gépszijak, dohány, zsákszínek és kévekötelekben. Nagy választék fiakker takarokban és lópokrócsokban.

Gyapju zsákokból nagy raktár!

Vas és rézágyak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodronyágybetétek: összehajtott ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

ÉLŐ MARHÁT,

hizott sertést

legmagasabb árban veszünk

Kemény Testvérek

Nagyszalonta.

Interurbán telefon 7.

EMIR ARCMOSÓ

legtökéletesebb készítmény bőrhámlás és sömör; továbbá izzadó-, fényes, zsiros-, atkás (mitesseres) arca. Ha naponta többször az arcunkat EMIR-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés leheletfinomságu harmattal lenne bevonva. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól, mert csak az EMIR névvel ellátott eredeti üvegekért vállal elősöget a készítő.

Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Alabástrom szappan

legfinomabb illatu és legjobb minőségű pipere szappan, mert teljesen tiszta nővényi zsirokból van összeállítva, kitűnően habzik és teljesen lugmentes. Pompás illatánál fogva a legelölkelőbb körökben is általános el van terjedve.

Egy darab ára 1 kor. 60 fillér.

Ha szeplőjétől meg akar szabadulni, ha tiszta fehér arcot óhajt, úgy használjon

Alabástrom-arckenőcsőt

Egy tégely ára 1 kor. 20 fillér.

vidéki megrendeléseket azonnal szállítok és 6 korona értékűek költségmentesen lesznek szállítva.

Fenti szerek kaphatók: a készítő

NÉMETH PÁL gyógyszerész

Arany Kereszt gyógytára, chemiai és cosmetikai laboratoriumában Szent László tér, a Városháza mellett.

Fenti szerek valódi minőségben beszerezhetők még Csanda Endre Rákóczi gyógyszerésztárában Szacsavay-utca és a Vadász drogériában.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:
NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 814. A telep telefonja 514.

1 LITER VIZ FELFORRALÁSA CSAK 4 FILLÉRBE KERÜL.	<p>Értesítjük a város t. közönségét, hogy a legújabb rendszerű Villamos vasalók, főzőedények, tea főzők, megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók.</p> <p>Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban telefon rendelésre díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel nyitva tartó szolgálat.</p> <p>Csillárok, ^{1/2} wattos ivlámpapótlók 2000 gyertyafényig.</p> <p>Villamos motorok nagy választékban kaphatók.</p> <p>Költségvetéseket díjmentesen készítünk</p>	1 ÓRAI VASALÁS CSAK 12 FILLÉRBE KERÜL.
Főszerelő telefonja 55.	Főszerelő telefonja 55.	

Legbiztosabb és legmegbizhatóbb nyaraltatás.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy ugy helyben, mint nagyszalontai fiókküzetemben szörmeárukat, téliöltönyöket, függönyöket szőnyegetek stb. nyaraltatás végett nálam és fiókküzetemben méltóztassanak elhelyezni hol kivánatra bármikor felmutatható. A nyaraltakat tisztán kezelve, gondozva és ki javítva annak idején hazaszállítatom. A raktáram és üzletem a károk ellen biztosítva van, ugyanazért kérem a nagyérdemű közönség szíves bizalmát, kiváló tisztelettel

Zimányi András

német szües. Színház u'ca 4. sz. Adorján-palota. Telefon 824. Telep: Körös utca 47. saját ház.

Butorozott

egy és kétágyas utcai és udvari szobák a "Zöldfa" épület emeletén kiadó. Felvilágosítással szolgál a Zöldfa épület emeletén a szoba-kezelő. Telefon: 14-00.

Uri-utcai 63. sz. ház eladó.

x **Helybeli** nagy vállalatnál 10-15 mázsa makulatur papír eladó. Arajánlatokat a kiadóba kérünk.

5.
Elsőrendű jég szekrények olcsó árban beszerezhetők
Andrényi Károly és Fiainál
Nagyvárad.

Szent László (Püspök gyógyfürdő) Nagyvárad mellett.

Kénes vasas hévvizforrások, viz hőfoka 42 C° csuz, kösvény minden formája, ischiás és női betegségek ellen, 1913-ban 6200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Püspök-fürdő gyógyforrásait. Nagyszabásu nyári uszoda 26 C° forrásvizvel és uszástaniással.

400 holdas park és fenyves erdő, gondozott sétautak, társalgó, olvasóterem, könyvtár, napilapok, folyóiratok rendelkezésre állanak.

Az egész fürdő ujonnan átalakítva, villanyvilágítás az egész telepen és az összes vendégszobákban. Pósta, interurbán telefon.

Sebesült katonatisztek és katonák árkedvezményben részesülnek.

Fürdőismertetőt küld az Igazgatóság 1916 jan. 1-től.

Komzsik Alajos,
a fürdő bérlője.

A MŰJÉG

naponkénti rendszeres szállítását megkezdtük, megrendeléseket köszönettel veszünk, előfizetéseket elfogadunk és előzékeny, pontos kiszolgálásról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

Kiadó

a Fekete Sas bérpalota IV. emeletén 2 két szoba és mellék helyiségekből álló lakás lift használattal. Felvilágosítást ad a gondnok (Passage 24. sz. lépcső, telefon: 14-00)

IZSÁK LIDIA elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,

Park-szálloda

Nagy Sándor-u1

épületében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskótokban nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.

:: Telefon: 11-53. ::